

Nr 251.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1936.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1936.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 107.)

Till Konungen.

I propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t (punkt 24 av det vid propositionen under femte huvudtiteln fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden) föreslagit riksdagen att till Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t vidare (punkt 5 av det vid propositionen under "Utgifter för kapitalökning. Bil. 3" fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden) föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels motionen II: 79, vari hemställts, att riksdagen måtte till bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden för budgetåret 1936/1937 anvisa, utöver vad Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln föreslagit, ytterligare 5,000,000 kronor eller tillsammans 10,000,000 kronor;

dels motionen II: 135, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till bidrag för främjande av bostadsbyggande på landsbygden för budgetåret 1936/1937 anvisa, utöver det av regeringen äskade beloppet, ytterligare 7 miljoner kronor eller sålunda till förbättringsbidrag för nämnda budgetår bevilja ett belopp av 12 miljoner kronor;

dels ock motionen II: 402, vari hemställts, bland annat, att riksdagen måtte till bidrag för främjande av bostadsbyggande på landsbygden för budgetåret 1936/1937 anvisa, utöver vad Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition föreslagit, ytterligare 3,000,000 kronor.

Av 1933—1935 års riksdagar hava till bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden anvisats sammanlagt 33,000,000 kronor. Det av 1935 års riksdag anvisade beloppet uppgick till 7,000,000 kronor, varav 2,000,000 kronor anvisades av lånemedel.

Beträffande fördelningen av sistnämnda vid 1935 års riksdag anvisade anslag förutsattes visserligen nytt ansökningsförfarande. Enligt den av Kungl. Maj:t år 1935 utfärdade kungörelsen i ämnet fick dock förbättringsbidrag och lån

begäras endast till företag, för vilket understöd redan tidigare sökts, men ej erhållits enligt 1934 års kungörelse i ämnet. Trots denna begränsning av ansökningsrätten återstå omkring 22,000 lägenheter, för vilka egnahemsnämnderna och statens egnahemsstyrelse anse medel nödvändiga, men till vilka understöd ej hittills kunna anvisas. Det ytterligare erforderliga anslagsbeloppet för dessa ansökningars tillgodoseende har uppskattats till i runt tal 15,000,000 kronor, varav 12,000,000 kronor till förbättringsbidrag och 3,000,000 kronor för nybyggnadslån.

Närmast torde det nu gälla att söka tillgodose återstående medelsbehov på grundval av 1934 års ansökningar. Även om denna begränsning måste i stort sett upprätthållas, synes dock enligt riksdagens mening möjlighet böra stå öppen att i enstaka undantagsfall kunna lämna bidrag även på grund av nyinkomna framställningar. Härvid avses exempelvis sådana fall, då vederbörande hälsovårdsnämnd finner ett initiativ vara alldeles särskilt påkallat och utredningen tydligt giver vid handen, att behovet av statens bistånd för upprustningen av en bristfällig lägenhet rent humanitärt sett måste framstå som synnerligen trängande.

Vad anslagsbeloppet för nästa budgetår beträffar har departementschefen funnit detta böra beräknas till samma belopp som för innevarande budgetår eller 5,000,000 kronor till förbättringsbidrag och 2,000,000 kronor till nybyggnadslån. Av förstnämnda belopp har departementschefen ansett 1,000,000 kronor böra användas företrädesvis för lönebostäder.

För egen del måste riksdagen — i likhet med departementschefen — redan av budgetära skäl finna en ganska stark begränsning av anslagsbeloppet påkallad i förhållande till föreliggande stora anslagsbehov. Med beaktande av det gagn i olika avseenden, som dessa bostadsförbättringsbidrag allmänt vitsordats medföra, och med tillmötesgående i viss mån av motionsvis framförda krav har riksdagen emellertid ansett sig böra medgiva, att det av Kungl. Maj:t till förbättringsbidrag äskade anslaget höjes med 500,000 kronor till 5,500,000 kronor. Riksdagen vill i detta sammanhang omnämna, att även om, såsom rättvist är, lönebostäderna beträffande rätten till anslag bibehållas vid sin nuvarande ställning, synes, enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, ett så stort belopp som 1,000,000 kronor ej behöva beräknas åtgå till dylika bostäder. Uppkommande överskott skulle därvid kunna anlitas för utdelning av allmänna bostadsförbättringsbidrag.

Beträffande anslaget till nybyggnadslån har riksdagen funnit nämnda anslag böra bestämmas till det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet 2,000,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna II: 79, 135 och 402, dels till *Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden* för budgetåret 1936/1937 under femte huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 5,500,000 kronor; dels ock såsom kapitalökning för *Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, att utgå av läne-medel.

Stockholm den 23 maj 1936.

Med undersätlig vördnad.
